

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Dobrossy István ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - **I.rendű alperes neve (címe)** I. rendű és **II.rendű alperes neve (címe)** II. rendű alperes ellen foglalkozás körében okozott anyagi kár megtérítése iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2007. július 18. napján kelt 12.P.20.011/2007/28. számú végzése ellen az I. rendű alperes által 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja**, az I. rendű alperest illeték lerovására kötelező ítéleti rendelkezést mellőzi és megállapítja, hogy az eljárás során felmerült 1.800.000 (Egymillió-nyolcszázezer) Ft le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 120.000 (Egyszázhuszezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes, valamint az I. rendű alperes korábban mindketten ügyvédi tevékenységet folytattak, kollégák voltak és közöttük barátinak mondható jó viszony volt. A felperes és az I. rendű alperes között többirányú gazdasági ügylet is létrejött. Az I. rendű alperesnek az ügyvédi tevékenysége ideje alatt a II. rendű alperessel felelősségbiztosítási szerződése volt.

A felperes, mint letevő és az I. rendű alperes között 2003. szeptember 12. napján ügyvédi letéti szerződés jött létre. A felperes 15.000.000 Ft-ot helyezett letétbe az I. rendű alperesnél, mint letéteményesnél azzal, hogy az I. rendű alperes mezőgazdasági művelésre alkalmas ingatlan vásárlási lehetőségeket keres a felperes számára. A szerződést határozott időre 2003. december 12. napjáig terjedő időszakra kötötték. Rögzítették, hogy annak elteltével a letevő egyéb utasításának hiányában a letéteményes köteles a letét összegét visszafizetni. A letéti szerződés létrejöttkor a felperes - elismervény ellenében - 15.000.000 Ft-ot átadott az I. rendű alperesnek.

A letéti szerződésben vállalt feladat teljesedésbe nem ment, ugyanakkor az I. rendű alperes a letétbe helyezett összeget sem fizette vissza a felperesnek.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen az I. rendű alperest kérte kötelezni 15.000.000 Ft és járulékai, valamint perköltség megfizetésére. A II. rendű alperes kötelezését sortartással, akként kérte, hogy a II. rendű alperes akkor köteles megfizetni a 15.000.000 Ft-ot és annak kamatait, ha az I. rendű alperes a részére nyitva álló teljesítési határidőben kötelezettségének nem tesz eleget.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a felperestől 15.000.000 Ft-ot letét címén nem vett át. A részben tulajdonát képező kft céljaira kénytelen volt a felperestől 2001 nyár végén kölcsön kérni. A felperes azonban ennek feltételül kikötötte, hogy 15.000.000 Ft letétbe helyezéséről fiktív okirat készüljön. Hivatkozott arra, hogy a felperes ténylegesen csak 10.000.000 Ft-ot adott át kölcsön jogcímén. A pénz visszafizetése azonban megghiúsult, így került sor 2002-ben még egy fiktív letéti szerződés elkészítésére, majd 2003. szeptember 12-én a perbeli letéti szerződés elkészítésére. Ez alkalommal pénz átadására már egyáltalán nem került sor, így ilyen összeg ügyvédi letétbe helyezésre sem került.

A II. rendű alperes a kereset elutasítását elsődlegesen azért kérte, mert álláspontja szerint a Ptk. 559. § /2/ bekezdése alapján a felperes, mint károsult a II. rendű alperessel szemben igényt közvetlenül nem érvényesíthet. Hivatkozott az ügyvédi felelősségbiztosítási feltételek 3.1.5. pontjára is, mely szerint nem téríti meg az egyesület a kárt abban az esetben, ha a biztosított a számára ügyvédi tevékenységgel összefüggően letét vagy egyéb jogcímen átadott, illetve átutalt összeggel nem számol el ügyfele felé.

Az I. rendű alperes a felperessel szemben viszontkeresettel élt, melyben annak megállapítását kérte, hogy a felperesi követelés alapjául szolgáló szerződés színlelt, ezért az érvénytelen, továbbá a kölcsön összege nem 15.000.000 Ft, hanem csak 10.000.000 Ft, mellyel szemben 15.000.000 Ft-os kötelezettségvállalás keletkezett, ezért az uzsorás szerződés, és az ennél fogva is érvénytelen.

A felperes a viszontkereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelemnek részben helyt adott, az I. rendű alperest a kereset szerint marasztalta, a II. rendű alperessel szemben a keresetet

elutasította és az I. rendű alperesi viszontkereseti kérelmet is elutasította. A felperes állításai alátámasztására teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt okiratokat, így letéti szerződést és átvételi elismervényt csatolt, amely okiratok tartalmát **tanú 1** tanú vallomása, valamint a ... Rendőrkapitányság 04070-645/2003. bü. számú irataiban található **tanú 5** és **tanú 6** kihallgatásáról készült jegyzőkönyv is alátámasztotta. Ezen állításokkal szemben az I. rendű alperesnek kellett volna igazolnia azt, hogy a felperessel kötött ügylete fiktív volt, annak előzménye egy már korábban kötött ugyancsak fiktív ügylet volt, továbbá a viszontkereseti kérelmére figyelemmel azt is, hogy a megállapodás színlelt, illetve uzsorás jellegű volt. Ezen állításait az I. rendű alperes bizonyítani nem tudta. Mérlegelte **tanú 2**, **tanú 3** és **tanú 4** tanúk vallomásait, a felperes elleni büntetőeljárásban készült tanú kihallgatási és szembesítési jegyzőkönyvek adatait, a **tanú 2** által 2006. augusztus 1. napján kelt okiratba foglalt nyilatkozatát, a **tanú 2** és a felperes között folytatott telefonbeszélgetésről készült hangfelvételt, továbbá az I. rendű alperes hitelkérelmeit, igénylő lapjait is. Ugyancsak mérlegelte a ... Megyei Ügyvédi Kamara bíróság megkeresésére adott válaszát is. A bizonyítékokat összességében mérlegelve arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperes által felajánlott bizonyítás nem vezetett eredményre, az I. rendű alperes állításait az okiratokban foglaltakkal szemben bizonyítani nem tudta, a rendelkezésre álló bizonyítékok az okiratokban rögzítettek megdöntésére nem alkalmasak. A szerződés színleltségét és uzsorás jellegét sem tudta az I. rendű alperes bizonyítani, ezért a kereseti kérelemnek helyt adott, míg a viszontkeresetet elutasította. A II. rendű alperes marasztalására azért nem talált alapot, mert a Ptk. 559. § /2/ bekezdése az igény közvetlen érvényesítését a biztosítóval szemben kizárja. Legfeljebb megállapítási kereset előterjesztésére lett volna lehetőség, ezt viszont a felperes nem kérte.

Az ítélettel szemben az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a felperesi kereset elutasítását, valamint a viszontkereseti kérelmének történő helyt adást. Állította, hogy az elsőfokú bíróság helytelen tényállást állapított meg és abból helytelen jogi következtetést vont le. Letéti ügylet nem volt, a felperes jogosulatlanul folytatott pénzügyi tevékenységet. Előadta továbbá, hogy a kölcsönöket nem az I. rendű alperesnek, hanem a ... Kft-nek és **tanú 2-nek** nyújtotta a felperes, melyet a felperes a ... Rendőrkapitányság előtt folyamatban volt büntetőeljárás során tartott szembesítésen el is ismert. Vitatta, hogy az állítólagos letéti pénzt a felperes **tanú 1** jelenlétében adta volna át. **tanú 1** vallomása azért nem értékelhető, mert a rendőrségi és bírósági vallomása között lényeges tényekre vonatkozó ellentétek állnak fenn, amely ellentmondásokat az elsőfokú bíróság nem oldotta fel, nem indokolta, hogy miért fogadta el a tanú jelen peres eljárásban tett vallomásait a büntetőeljárásban tett vallomásaival szemben. **tanú 5** és **tanú 6** tanúk vallomásait is értékelte a bíróság, azonban nem vette figyelembe azt, hogy csak közvetetten szereztek tudomást a történetekről, a felperes előadásából. Ezen túlmenően **tanú 6** vallomásai ellentmondásosak is. Nem indokolta a bíróság, hogy **tanú 3** tanú vallomását miért nem fogadta el, holott az az I. rendű

alperesi állításokat közvetlenül alátámasztotta. A hangfelvétel is az I. rendű alperesi állításokat igazolta, ahogyan a becsatolt banki iratok megfelelően bizonyítják az I. rendű alperes kiszolgáltató helyzetét. **tanú 4** tanúvallomását is egyoldalúan értékelte a bíróság.

A ... Megyei Ügyvédi Kamara nem megfelelő választ adott, ugyanis nem a kérdésre vonatkozott a közlése. Ezért az ügyvédi kamara ismételt megkeresésére van szükség. Hivatkozott arra is, hogy a letét létrejöttéhez szükség van egy megbízásra is, amely magában foglalja, hogy milyen feladatot kell a letét alapján az ügyvédnek ellátnia. Ilyen megbízást a felperes nem tudott bizonyítani. Kifogásolta, hogy nem tisztázta az elsőfokú bíróság, hogy ha nem volt korábbi megállapodás a felperes és az I. rendű alperes között, akkor a felperes miért csatolt be 2002. novemberi dátummal egy banki bizonylatot a letét átvételéről. Nem megfelelően értékelte a bíróság a büntetőeljárás adatait sem. Kifogásolta azt is, hogy a viszontkeresete vonatkozásában az elsőfokú bíróság le nem rótt eljárási illeték megfizetésére kötelezte, holott az I. rendű alperes korábban költségmentesség engedélyezését kérte.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseinek helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **alaptalan.**

Előre bocsátja az ítélőtábla, hogy a II. rendű alperes tekintetében az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezés előterjesztve nem lett, így a másodfokú eljárásnak a II. rendű alperessel szembeni kereset elutasítását tartalmazó ítéleti rendelkezések nem képezték tárgyát. Az I. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítási eljárást folytatott le a felperesi állítások, valamint az I. rendű alperesi védekezésben foglaltak és a viszontkereseti kérelmében előadott tényállítások alátámasztására. Az I. rendű alperes fellebbezésében gyakorlatilag azt vitatta, hogy az elsőfokú bíróság a felmerült bizonyítékokat nem megfelelően mérlegelte, és ez alapján állapított meg helytelen tényállást és jutott téves jogi következtetésre. A bizonyítás eredményének mérlegelése lényegében következtetés, melynek célja a tényállás megállapítása. A Legfelsőbb Bíróság több felülvizsgálat kapcsán hozott határozatából következően a bizonyítás eredményének mérlegelése akkor helyes, ha nem iratellenes, okszerű és logikai ellentmondástól mentes (BH 2002/353., BH 2002/29., BH 2001/301., BH 2001/197., BH 2000/81.). A szabad bírói mérlegeléssel szemben a felek számára a bíróság indokolási kötelezettsége szolgál biztosítékkal, mely egyben a jogszerű mérlegelés kontrolljaként is értékelhető. A bíróság az ítéletben köteles megjelölni a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett körülményeket, különösen azokat az okokat, amelyek miatt valamely tény nem talált bizonyítottnak, vagy amely miatt több bizonyíték közül egyeseket figyelmen kívül hagyott, míg másoknak jelentős bizonyító erőt tulajdonított. A Pp. a szabad bizonyítás elvét követi. A kötetlenség az igénybe vett bizonyítási eszközök és azok mérlegelése terén egyaránt megvalósul. A bizonyítékok mérlegelése során ugyanakkor a bíróságokat köti a Pp. 196. § /1/ bekezdése - amennyiben sikeres ellenbizonyításra nem kerül sor. Az ítélőtábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ezen elveknek megfelelően mérlegelte - saját meggyőződése szerint valamennyi bizonyíték egybevetése alapján - a bizonyítékokat a maguk összességében, és

Pf.III.20.430/2007/3. szám

mindebből helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes tényállításait teljes bizonyító erejű magánokiratokkal és tanúvallomásokkal is meg tudta erősíteni, ugyanakkor

az alperes sem az okiratban foglalt nyilatkozatok valóságtartalmát, sem pedig a védekezésében és viszontkereseti kérelmében előadott tényállításait bizonyítani nem tudta. Az I. rendű alperesi fellebbezésben állítottakkal ellentétben az elsőfokú bíróság megfelelően megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért nem tartott elfogadhatónak, így az ítélet a bizonyítékok mérlegelése vonatkozásában indokolási kötelezettségének is mindenben megfelelően eleget tett.

A polgári peres eljárásban annak a kérdésnek az eldöntésére nem kerülhet sor, hogy a felperes folytatott-e olyan jogosulatlan tevékenységet, ami büntető jogi felelősségének megállapítását alapozza meg. Így nyilvánvalóan a büntetőeljárás során készült jegyzőkönyvek az ott foganatosított szembesítések eredménye elsődlegesen a jelenleg még folyamatban lévő büntetőeljárásban fog relevanciával bírni. A jelenleg rendelkezésre álló, büntetőeljárással összefüggő bizonyítékok - kihallgatási jegyzőkönyvek - kellő alapul a felperes és az I. rendű alperes közti, okiratokkal igazolt polgári jogi jogviszony megdöntésére nem szolgálhatnak, amennyiben pedig a felperessel szembeni büntetőeljárás jogerősen befejeződik, és ott esetlegesen jelen perben érintett jogviszonyt is befolyásoló megállapítások tehetők, úgy ez legfeljebb perújítás alapjául szolgálhat. A polgári jogi jogviszony fennállása tekintetében a felperes megnyugtató módon tudta állításait igazolni, ugyanakkor olyan közvetlen bizonyítékok nem merültek fel, ami alapján az alperesi előadások igazolhatók lennének. Az ítélet tábla álláspontja szerint az alperesi állításokat közvetett bizonyítékok sem támasztották alá, így az elsőfokú bíróság logikusan, okszerűen és iratellenes megállapításokat mellőzve jutott arra következtetésre, hogy az I. rendű alperes a felperes felé a letét összegét visszafizetni tartozik, míg az I. rendű alperes felperessel szembeni viszontkereseti kérelme alaptalan. Pénz ügyvédi letétbe helyezésére okszerű megbízás fennállása híján is sor kerülhet, így annak a kérdésnek sincs döntő relevanciája, hogy ügyvédek között életszerűtlen és okszerűtlen pénz letétbe helyezése, ha amögött nincs ésszerűen és logikusan magyarázható megbízási jogviszony.

Nincs jelentősége annak a kérdésnek sem, hogy az ügyvédi kamara nem pontosan arra a kérdésre adott választ a bíróság megkeresésére, amit az I. rendű alperes indítványozott feltenni, ugyanis ez legfeljebb olyan áttételes, közvetett bizonyíték lehetne az I. rendű alperesi állítások alátámasztására, ami mellett a kereseti kérelem elutasítására és a viszontkereseti kérelemnek történő helyt adásra nem kerülhetne sor. Ezért indokolatlan lenne további bizonyítást elrendelni az ügyben, így az ítélet tábla az I. rendű alperesi bizonyítási kérelem teljesítését mellőzte.

Összességében kimondható, hogy amennyiben az elsőfokú eljárás során a bizonyítékok mérlegelése megfelelően történt, úgy a bizonyítékok megfelelő mérlegelése a másodfokú bíróságot is köti, így a tényállás módosítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére a másodfokú eljárásban lehetőség és szükség nincsen (BH 2006/403. számú eseti döntés). Minderre tekintettel az ítélet tábla

érdemben az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta. Észlelte ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság az I. rendű alperest személyes költségmentesség kedvezményében részesítette. Ennek a költségkedvezménynek a

megvonására nem került sor, ennek ellenére az elsőfokú bíróság le nem rótt eljárási illeték megfizetésére kötelezte az I. rendű alperest. A Pp. 84. § /1/ bekezdés a./ pontja költségmentes fél esetében az illetékmentességet írja elő, így a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /1/ bekezdésére és 14. §-ára is figyelemmel a költségmentes fél helyett a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli. Azt is észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság csupán 900.000 Ft összegű le nem rótt eljárási illeték viseléséről rendelkezett. Megállapítható ugyanakkor, hogy az I. rendű alperes a Békés Megyei Bíróság 12.P.20.101/2006/13. számú ítélete ellen már fellebbezést terjesztett elő, költségmentessége folytán ezen fellebbezésére eljárási illetéket nem rótt le. Emellett a felperessel szemben 15.000.000 Ft pertárgyértékű vizontkereseti kérelmet is előterjesztett, így összességében az elsőfokú bíróságnak az eljárást befejező érdemi határozatában 1.800.000 Ft összegű le nem rótt eljárási illeték viseléséről kellett volna rendelkeznie. Ezt a hiányosságot pótolta az ítélőtábla, és a fentebb hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel etekintetben az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § /3/ bekezdésére figyelemmel részben megváltoztatta.

Az I. rendű alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján köteles a pernyertes felperes javára másodfokú perköltség megfizetésére, melynek összege áll a felperes jogi képviselővel kapcsolatosan felmerült és az ítélőtábla által a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ és b./ pontja, valamint /5/ és /6/ bekezdése, illetve 4/A. §-a alapján megállapított 100.000 Ft + 20 % ÁFA mértékű, a felperesi jogi képviselő által a másodfokú eljárásban kifejtett munkával arányban álló ügyvédi munkadíjból. Miután az elsőfokú bíróság megismételt eljárásban hozott ítéletet, és a hatályon kívül helyezett 12.P.20.101/2006/13. számú ítélet elleni fellebbezésre az I. rendű alperesnek már felmerült fellebbezési eljárási illeték lerovási kötelezettsége, ugyanakkor az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére a fellebbezési jog korlátaira tekintet nélkül került sor, így az 1990. évi XCIII. törvény 51. § /1/ bekezdésére figyelemmel a megismételt eljárásban hozott elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett I. rendű alperesi fellebbezésre ismételten fellebbezési eljárási illetéket leróni nem kellett, illetve költségmentessége folytán illeték lerovási kötelezettség fellebbezése kapcsán nem merült fel, ugyanis a korábban előterjesztett fellebbezésének pertárgyértékére figyelemmel a maximálisan figyelembe vehető le nem rótt eljárási illeték összegét a bíróság egyszer már számításba vette. Ennek folytán az

Szeged, 2007. december 11. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Lakatos Péter sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

!